

Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindrifsamers Landsforbund
Sami Reindeer Herders' Association of Norway

Landbruks- og Matdepartement
Postboks 8007, Dep.

0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2006/1576	Doknr.: 18
Mottatt: 08 NOV 2006	
Saksnr.: ASR/SEB/ASU	Ark.: 483.2
Kod:	Avskr.:

Tromsø, 31. oktober 2006

**Ang. endringer i forskrift om seter og tilleggsjord i statsallmenningene.
Høring av forskrift med merknader – intern høring.**

Viser til høringsbrev fra Landbruks- og matdepartementet, dat. 08.06.2006. angående endringer i forskrift om seter og tilleggsjord i statsallmenningene – høring av forskrift med merknader. NRL har hatt endringer i forskrift om seter og tilleggsjord i statsallmenningene til intern høring i organisasjonen, og NRL's uttalelse bygger på disse, blant annet innkommet innspill fra Sør-Trøndelag og Hedmark Reinsamslag.

Innledningsvis vil NRL kommentere arbeidsgruppens sammensetning. Endringsforslagene og kommentarene bygger på en innstilling fra en arbeidsgruppe bestående av medlemmer fra Fjellstyresambandet, Statskog SF og Statens landbruksforvaltning. NRL registrerer at reindriften ikke er representert i arbeidsgruppen og beklager at reindriften nok en gang, er utelatt i en arbeidsgruppe som skal utarbeide en innstilling om endringer innenfor reinbeiteområdene. NRL mener at reindriften burde blitt involvert på et tidlig stadium i prosessen, særlig når politikk, lov- og regelverk som berører reindriften, skal endres. Dersom reindriften hadde vært representert i gruppen, kunne flere punkt i forslaget vært diskutert og gjort annerledes.

NRL vil presisere at reindrifsamene har sterke bruksrettigheter i sine beiteområder så vel på statlig som på privat grunn. Ved å utelate reindriften, synes det som om reindrifsamenes rettigheter ikke eksisterer. NRL vil i den sammenheng minne om at reindriften er den største brukeren av disse arealene.

Arbeidsgruppen som fikk i oppdrag å gjennomgå enkelte bestemmelser i forskriften, blant annet med sikte på å lage et regelverk som bedre legger til rette for en kombinasjon av jordbruksmessig og småskala turistmessig utnyttning av setrene i statsallmenningene, vurdere reglene for ombygging og omdisponering av bygning på seter i de tilfelle der det ikke er aktuelt med utvidet næringsmessig utnyttning og en vurdering om gjeldene regelverk for frifall av setrene er hensiktsmessig.

Utvising av seter.

Det åpnes for en utvidet forståelse av seterbegrepet og LMD mener at det bør lempes på vilkårene for utvisning. Det foreslås at det lempes på kravet om melkeproduksjon og at det kan legges vekt på andre hensyn. Her nevnes blant annet småskala turistmessig utnyttning av seter i form av utleiehusvære, bespisning etc.. Videre nevnes at det bør bli enklere å få bygge opp eller ominnrede bygning som det ikke lenger er behov for til seterformål.

NRL kan ikke akseptere de endringer og lempinger som foreslås fra en tradisjonell seterdrift til turistmessig utnyttning og § 4 må ikke endres. Den turistmessige utnyttelsen som det legges opp til, vil medføre en økning av ferdsel og uro i områdene. En økning av ferdselen innenfor

reinbeiteområdene vil komme i konflikt med utnyttelsen av reindriftsnæringens bruk av arealene. Reinbeiteområdene blir i stadig større grad innskrenket av inngrep og forstyrrelser av konkurrerende brukere. For reindriften og reindriftsutøveren er hensynet til reinen og dens behov for beitero er avgjørende.

NRL vil slå fast at innenfor reinbeiteområdene vil all etablering av ny seter som ikke drives som tradisjonell seterdrift, være til hinder for reindriften. En er også skeptisk til at utvisning skal avgjøres av fjellstyrene alene. I de fleste fjellstyrene innen de samiske reinbeiteområdene, er reindriften representert med en av fem representanter. Det er en selvfølge at sakene sendes reindriften til høring slik at en kan komme med innsigelse. Ordet *eventuelt* må strykes i forskriften. (Viser til §§ 6 og 7).

Frifall av seter.

Arbeidsgruppen ble også bedt om å vurdere om gjeldene regelverk for frifall av seter er hensiktsmessig. NRL er primært av den oppfatning at når gårdsdriften opphører eller det ikke foreligger behov, burde seterretten falle i det fri. Dersom setra blir benyttet som fritidshus av gården og kanskje lånes ut ei uke i rypejakten, er det noe reindriften kan leve med. I de fleste tilfeller er det slik det fungerer i dag. En slik bruk av setra vil ikke medføre store problemer. Imidlertid blir det helt annerledes når seterhusene leies ut og utnyttes turistmessig. Det vil da bli store problemer i og med at det blir folk der store deler av året. Reinen vil trekke seg bort og sky områdene. Innenfor reinbeiteområdene burde det derfor være sterke begrensninger til bruken av setrene.

Ombygging

For rasjonell utnytting av en seter, åpnes det for muligheter til ombygging av uthus til boligformål og oppføring av nye bygninger for turistmessig utnytting. Denne utvidete forståelse av seterbegrepet medfører en endring fra tradisjonell seterdrift til turistmessig utnytting. Dette er en helt klar bruksendring og skjult hyttebygging, som på sikt medfører en økt ferdsel og turisme. For reindriften får en slik bruksendring meget store konsekvenser og medfører en fortrensel for eksisterende bruksutøvelse, i dette tilfelle reindriften. NRL kan ikke godta en slik endring av seter-/jordbruksbegrepet.

Forskriften gjelder i statsallmenningene både i og utenfor de samiske reinbeiteområdene. En kan kanskje stille spørsmål om forskriften burde vært differensiert i forhold til dette.

Høringsforslaget strir mot de føringer som er lagt for sikring og bevaring av samisk kultur og næringsliv. NRL viser blant annet til Grunnlovens § 110A, ILO-konvensjon nr. 169, FN-konvensjonen art. 27 om menneskelige og sivile rettigheter og ST.meld. 28 som Norge er bundet av.

Med hilsen
For Norske Reindriftsamers Landsforbund

Per M. Sara
fagsekretær